

Verksamhetsberättelse och bokslut 2024

Fellingsbro folkhögskola

Godkänd av styrelsen

Mötets ordförande intygar att verksamhetsberättelse med bokslut godkändes av nämnden för regional tillväxt i Örebro län, tillika folkhögskolans styrelse.

Datum

Namnteckning

Namnförtydligande

Verksamhetsberättelse och bokslut 2024

Fellingsbro folkhögskola

2025-04-25

Innehåll

1.	Inledning.....	7
2.	Övergripande styrning	9
2.1	Statens syfte	9
2.2	Region Örebro läns styrning.....	9
2.2.1	Styrelsens mål.....	9
2.2.2	Den regionala utvecklingsstrategin	10
3.	Organisation	12
3.1	Politisk organisation	12
3.2	Förvaltningsorganisation	12
3.3	Skolans organisation	13
3.3.1	Ledningsgrupp	13
3.3.2	Bemanning 2024	13
3.3.3	Stödteamet.....	14
3.3.4	APT	15
3.3.5	Omdömessättning	15
3.3.6	Lokal samverkansgrupp	15
3.3.7	Studeranderättslig standard	15
3.3.8	Deltagardemokrati.....	15
3.3.9	Internat.....	16
3.3.10	Bibliotek	17
4.	Ekonomi	18
4.1	Bokslut 2024	19
5.	Utbildningsverksamhet	20
5.1	Nyttjande av deltagarveckor.....	20
5.2	Allmänna kurser	20
5.2.1	Allmän kurs	20
5.2.2	Allmän kurs – svenskt teckenspråk	20
5.2.3	Allmän kurs – Svenska som andraspråk, grund	21
5.2.4	Allmän kurs på distans	21
5.2.5	Allmän grundkurs	21
5.3	Profilkurser	21
5.3.1	Baskurs	22

5.3.2	Projektkurs	22
5.3.3	Svenskt teckenspråk – 1-årig grundkurs	22
5.3.4	Svenskt teckenspråk - distans	22
5.3.5	Svenska som andraspråk	22
5.3.6	Friskvårdskurs	23
5.4	Yrkesutbildningar	23
5.4.1	Behandlingspedagogutbildning	23
5.4.2	Stödassistentutbildning	23
5.4.3	Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning	24
5.4.4	Syntolksutbildning	24
5.5	Uppdragsutbildningar	25
5.5.1	Tolkmedierade samtal via bildtelefon	25
5.5.2	Handledarutbildning för utbildade skrivtolkar, teckenspråks- och dövblindtolkar	25
5.5.3	Fördjupningskurs för handledare	25
5.5.4	Tolkning inom psykiatri	26
5.5.5	Rättstolksutbildning	27
5.5.6	Att säkerställa patientsäker kommunikation	27
5.5.7	Kurser i svenskt teckenspråk	28
5.6	Rekrytering av deltagare	28
5.6.1	Locka fler sökande till Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildningen	29
5.7	Statistisk uppföljning	30
5.7.1	Deltagarveckor - långkurser	30
5.7.2	Deltagarveckor - kortkurser	32
5.7.3	Könsfördelning - långkurser	32
5.7.4	Könsfördelning - kortkurser och övriga kurser	34
5.7.5	Könsfördelning - totalt 2024	34
6.	Utvecklingsarbete	35
6.1	Skolans arbetssätt	35
6.1.1	Ett gott bemötande	35
6.1.2	Stöd och anpassning	35
6.1.3	Skolans pedagogiska upplägg	35

6.2	Utvecklingsområden.....	35
6.2.1	Samarbete.....	35
6.2.2	Pedagogik	35
6.2.3	Organisation.....	36
7.	Utfall mot skolans verksamhetsplan för 2023.....	37
7.1	Mål 1: Ledning.....	37
7.1	Mål 2: Pedagogik	38
7.1.1	Delmål – Allmän kurs	38
7.1.2	Delmål – Allmän kurs på distans	39
7.1.3	Delmål – Allmän kurs – svenskt teckenspråk.....	39
7.1.4	Delmål – Allmän kurs – svenska som andraspråk, grund	40
7.1.5	Delmål – Allmän grundkurs	40
7.1.6	Delmål – Baskurs	40
7.1.7	Delmål – Projektkurs	41
7.1.8	Delmål – Svenska som andraspråk.....	41
7.1.9	Delmål – Svenskt teckenspråk – 1-årig grundkurs	42
7.1.10	Delmål – Friskvårdskurs.....	42
7.1.11	Delmål – Stödassistent	42
7.1.12	Delmål – Behandlingspedagog	43
7.1.13	Delmål – Teckenspråks- och dövblindtolk.....	43
7.1.14	Delmål – Syntolk	44
7.2	Mål 3: Bildningsmiljö	45
7.2.1	Delmål – Allmän kurs	45
7.2.2	Delmål – Allmän kurs på distans.....	45
7.2.3	Delmål – Allmän kurs – svenskt teckenspråk.....	46
7.2.4	Delmål – Allmän grundkurs	46
7.2.5	Delmål – Baskurs	46
7.2.6	Delmål – Projektkurs	47
7.2.7	Delmål – Svenska som andraspråk.....	47
7.2.8	Delmål – Svenskt teckenspråk – 1-årig grundkurs	47
7.2.9	Delmål – Svenskt teckenspråk – distans.....	48
7.2.10	Delmål – Friskvårdskurs.....	48

7.2.11	Delmål – Stödassistent.....	48
7.2.12	Delmål – Teckenspråks- och dövblindtolk	49
7.2.13	Delmål – Syntolk.....	49
7.1	Mål 4: Formalia.....	50

1. Inledning

Även verksamhetsåret 2024 präglas av ekonomisk återhållsamhet på grund av regionens ekonomiska läge och den handlingsplan för budget i balans som upprättats och som sträcker sig även över år 2025. Trots det kan vi ändå summera ett fint verksamhetsår 2024.

Skolan har ett fortsatt högt söktryck på de allra flesta utbildningarna. Vi har nöjda deltagare som går igenom sina planerade utbildningar med ökade kunskaper och stärkt självkänsla, i enlighet med de mål och det uppdrag vi har från staten och regionen. Vi hade många ansökningar till vår fyraåriga teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning men tyvärr drog flera tillbaka sin ansökan varpå gruppen inte blev så stor som vi önskat. Den enda andra folkhögskolan i landet som anordnar samma utbildning har mycket svårt att rekrytera. Det är en tuff utbildning och flera väljer att inte fullfölja de fyra åren, detta är ett av våra utvecklingsområden. Detta är en nationell utmaning då det råder brist på teckenspråkstolkare i Sverige. Under 2024 har vi utvecklat samarbetet med Tolkcentralen. Ett mycket spännande samarbete startade under 2024 då under två veckor stod värd för en grupp från Kenya. De tog kontakt med oss och ville ha stöd med att komma i gång med en tolkutbildning samt en fungerande tolktjänst, då antalet tolkar i Kenya är bristfälligt. Detta samarbete kommer fortsätta under 2025 och förhoppningsvis längre än så.

Det viktiga arbetet med att utveckla vårt stödteam fortsätter. Ledning, specialpedagog och kurator arbetar, tillsammans med lärare och elevassistenter, vidare med modellen EHM (Elevhälsomötet). Vi fortsätter också arbetet med att förbättra närvaron för våra deltagare. Många deltagare har flera år av hög frånvaro och hemmasittande med sig i bagaget och det tar tid och kräver mycket stöd att förändra beteendet.

En höjdpunkt under 2024 var förstås invigningen av vår nya fina aula i Fellingsbro den 7 maj. Vid invigningen deltog vår ordförande Charlotta Englund som klippte banden tillsammans med en deltagare och rektor Torkel Freed. Många års trångboddhet är till ända och härmed får också orten Fellingsbro en fin och viktig samlingshall för föreläsningar, musik, teater, film med mera.

Regionens ekonomiska läge har inneburit att planerade aktiviteter, resor, kompetensutvecklingar med mera inte kunnat genomföras. Ledningen har och kommer fortsätta arbeta med den handlingsplan för budget i balans som regionala tillväxtnämnden beslutade om i november 2023 och som sträcker sig fram till 2026. Vi har bland annat sett över inkomsterna och höjt hyran för våra internatrum i nivå med andra skolor. Gällande minskade utgifter så handlar det främst om att minska personal genom naturliga avgångar, dvs. vikariat förlängs inte och pensionsavgångar

ersätts inte. Detta innebär bland annat att lärarna från höstterminen 2024 har fått lite fler undervisningstimmar, nu i nivå med vad lärarna har på Kävesta. Inför höstterminen gjordes också en omorganisation då vi inte ersatte en biträdande rektor som slutade samt minskade med en administratör. En oroande trend är att färre deltagare väljer att bo på internatet i Fellingsbro. Allt fler pendlar med buss från Örebro vilket innebär ett rätt stort intäktsstapp. Under hösten 2024 lyckades vi dock hyra ut två hus under några veckors tid till ett företag som hade gästarbetare i kommunen. Vid alla åtgärder görs en risk- och konsekvensanalys tillsammans med fackliga företrädare och berörd personal. Denna följs upp kontinuerligt på APT:er och arbetslagsträffar.

Den nu pågående statliga översynen av folkbildningen – folkhögskolorna och studieförbunden – är en stor källa till osäkerhet inför framtiden. Vi vet inte hur den nya statsbidragsmodell som ska gälla från 2026 kommer att se ut. Vi deltar och ger synpunkter i olika sammanhang. Beslut kommer att fattas av Folkbildningsrådet under 2025.

Varje dag ser vi unga människor växa i kunskapsutveckling, yrkesfärdighet och som människor. Det är stärkande att se att vi fullgör vårt viktiga samhällsuppdrag och att färre hamnar i utanförskap och beroende för att i stället gå vidare till andra studier eller arbete. Vi vet att vår region har stora utmaningar i att så många unga människor inte klarar sina studier på grundskola och gymnasium. Vår styrka som gör att vi lyckas är de förutsättningar vi har – mindre grupper, hög lärartäthet, elevassistenter, stödteam och vår pedagogiska modell med lärande på plats.

Med denna summering av verksamhetsåret tar vi sikte mot ett nytt år 2025.

2. Övergripande styrning

Fellingsbro folkhögskolas verksamhet finansieras av staten via det bidrag som ges till folkbildningen, samt budgeterade medel från huvudmannen Region Örebro län. Verksamheten styrs ytterst av statens syfte med fördelningen av statsbidrag, men även av regler och riktlinjer som formulerats av Folkbildningsrådet (FBR)¹. Som en del av Region Örebro län arbetar Fellingsbro folkhögskola även mot mål som fastställs av regionstyrelsen och Regional tillväxtnämnd.

2.1 Statens syfte

Folkbildningen ska ge alla möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället.²

Statens syften med stödet till folkhögskolor är att:

- Stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
- bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället,
- bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

2.2 Region Örebro läns styrning

Fellingsbro folkhögskolas styrelse är nämnden för regional tillväxt i Region Örebro län. Styrelsen har sedan länge beslutat att skolans profil är deltagare med olika funktionsnedsättningar samt yrkesutbildningar som riktar sig till den målgruppen.

2.2.1 Styrelsens mål

Nämnden för regional tillväxt beslutade att de två regionägda folkhögskolorna Fellingsbro och Kävesta folkhögskola skulle arbeta mot följande mål 2024:

Mål: Fokusområde – Utbildning

Region Örebro län agerar och upplevs som en drivande, samordnande och möjliggörande kraft för länets aktörer inom utbildning så att fler fullföljer sina studier och har förutsättningar för ett livslångt lärande.

¹ Folkbildningsrådet agerar i myndighets ställe och utvärderar folkbildningens verksamhet i hela landet.

² Regeringens proposition 2013/14:172 "Allas kunskap - allas bildning".

Utiifrån detta mål bedriver Fellingsbro folkhögskola undervisning för dem som inte uppnått sina gymnasiebehörigheter (Allmän kurs), profilkurser och yrkesutbildningar.

2.2.2 Den regionala utvecklingsstrategin

Region Örebro läns regionala utvecklingsstrategi, regionens program för hållbar utveckling och Agenda 2030 ligger i linje med statens övergripande syfte med bidrag till folkbildningen: att stötta verksamheter som verkar för ett starkare och mer hållbart samhälle. Fellingsbro folkhögskola bidrar genom sin verksamhet till att uppnå flera mål inom dessa tre strategier. Program för hållbar utveckling har tre målområden: *God hälsa och miljö, Jämlikt och jämställt* och *Ansvarsfull resursanvändning*. Den regionala utvecklingsstrategin har tre övergripande mål som motsvarar de tre aspekterna av hållbarhet. Här beskrivs hur Fellingsbro folkhögskolas verksamhet bidrar till att uppnå flera av de effektmål som anges i strategin.

Stark konkurrenskraft (ekonomisk hållbarhet)

Fellingsbro folkhögskolas allmänna kurser gör det möjligt för fler människor att klara av sina gymnasiestudier och därmed bli behöriga till eftergymnasiala utbildningar både på yrkeshögskola och högskola/universitet. Skolans profilkurser fyller en viktig funktion för att bryta utanförskap och bygga självförtroende för att kunna bli självständig. Genom våra fyra yrkesutbildningar – Teckenspråks- och dövblindtolk, Syntolk, Stödassistent och Behandlingspedagog – ger vi personer yrkeskompetens som stärker deras möjligheter till anställning. Genom detta bidrar vi till att uppnå effektmålet om förbättrad kompetensförsörjning:

Stark konkurrenskraft – Ekonomisk hållbarhet		
Effektmål	Indikatorer	Fellingsbro folkhögskolas bidrag
Förbättrad kompetensförsörjning	Öka andelen i befolkningen 25 – 64 år som har minst tvåårig eftergymnasial utbildning. Öka andelen elever avgångna från gymnasieskolan som påbörjat högskolestudier inom 3 år.	Formella behörigheter till eftergymnasiala utbildningar. Yrkesutbildningar som leder till arbete.

Hög och jämlik livskvalitet (social hållbarhet)

Statens syfte och mål med bidrag till folkbildningen tydliggör att folkhögskolan ska utveckla och stärka demokratin genom att ge människor förmågan att ta makten över sina egna liv. Stora delar av Fellingsbro folkhögskolas målgrupp riskerar att hamna, eller har redan varit, i ett utanförskap. Detta till följd av exempelvis avbrutna studier, funktionsnedsättningar eller psykisk ohälsa. Skolans utbildningsverksamhet bidrar på flera sätt till att uppnå tre av effektmålen för en hög och jämlik livskvalitet:

Hög och jämlik livskvalitet – Social hållbarhet		
Effektmål	Indikatorer	Fellingsbro folkhögskolas bidrag
Goda försörjningsmöjligheter	Öka andelen förvärvsarbetande 20 – 64 år. Öka andelen elever som slutfört gymnasieutbildning inom fyra år.	Öka deltagarnas formella och informella kunskaper och därigenom möjligheten att delta i högre utbildning och/eller arbete.
Ökad grad av delaktighet och inflytande	Öka antalet vuxna som litar på andra människor. Öka andelen vuxna som röstar i allmänna val.	Erbjuda ett positivt sammanhang för den som tidigare haft negativa erfarenheter av skola, myndigheter och demokratiska processer.
God och jämlik folkhälsa	Öka andelen vuxna som anser sig ha ett gott allmänt hälsotillstånd.	Stötta deltagare med eventuella funktionsnedsättningar, psykisk ohälsa, prestationsångest med mera.

God resurseffektivitet (ekologisk hållbarhet)

Fellingsbro folkhögskola bidrar till att uppnå effektmålet om begränsad klimatpåverkan, bland annat genom att följa Region Örebro läns riktlinjer för hållbarhetsarbete. Skolans kök och matsal arbetar även för att minska skolans miljöpåverkan och energianvändning:

God resurseffektivitet – Ekologisk hållbarhet		
Effektmål	Indikatorer	Fellingsbro folkhögskolas bidrag
Minskad klimatpåverkan	Minska antalet ton koldioxidekvivalenter per år.	En hög andel ekologiska och kravmärka livsmedel, minskat matsvinn samt minskad köttkonsumtion.

Agenda 2030

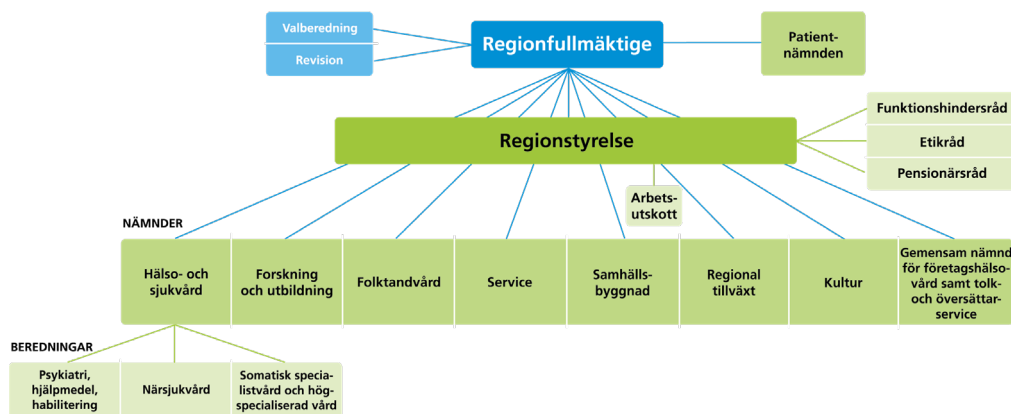
Som utbildningsverksamhet bidrar Fellingsbro folkhögskola till att uppnå en lång rad av FN:s globala hållbarhetsmål, så som de är formulerade i Agenda 2030. Bland annat gäller det ”god utbildning för alla” (mål 4), ”jämnställdhet” (mål 5), ”minskad ojämlikhet” (mål 10) och ”fredliga och inkluderande samhällen” (mål 16)³.

³ Se <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/>.

3. Organisation

Fellingsbro folkhögskola har Region Örebro län som huvudman och är politiskt och religiöst obunden.

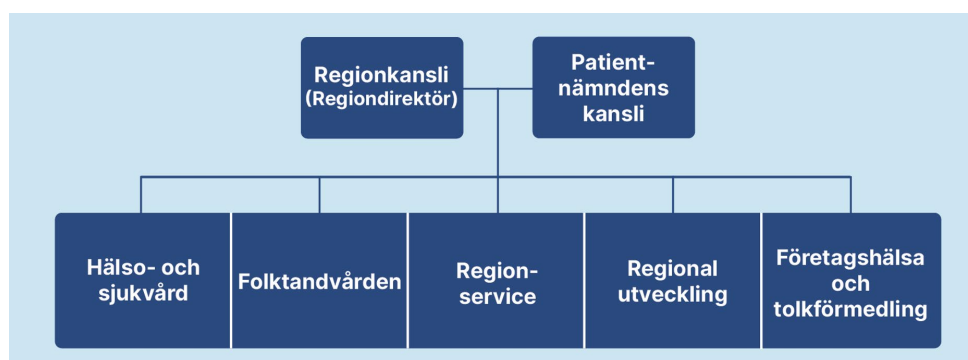
3.1 Politisk organisation

Region Örebro län styrs av en politisk organisation med åtta nämnder. Regionala tillväxtnämnden är Fellingsbro folkhögskolas styrelse. Ordförande för nämnden är Charlotta Englund.

3.2 Förvaltningsorganisation

Region Örebro läns verksamhetsorganisation är uppdelad på fem förvaltningar. Fellingsbro folkhögskola tillhör förvaltningen regional utveckling och närmare bestämt området utbildning och arbetsmarknad. Områdeschefen för utbildning och arbetsmarknad är även rektors närmaste chef.⁴

Fellingsbro folkhögskola ska vara tillgänglig både fysiskt, socialt och språkligt för att kunna nå alla människor och låta dem komma till sin rätt och mötas med respekt. I

⁴ Från och med maj 2025 blir förvaltningschefen för Regional utveckling rektors närmaste chef.

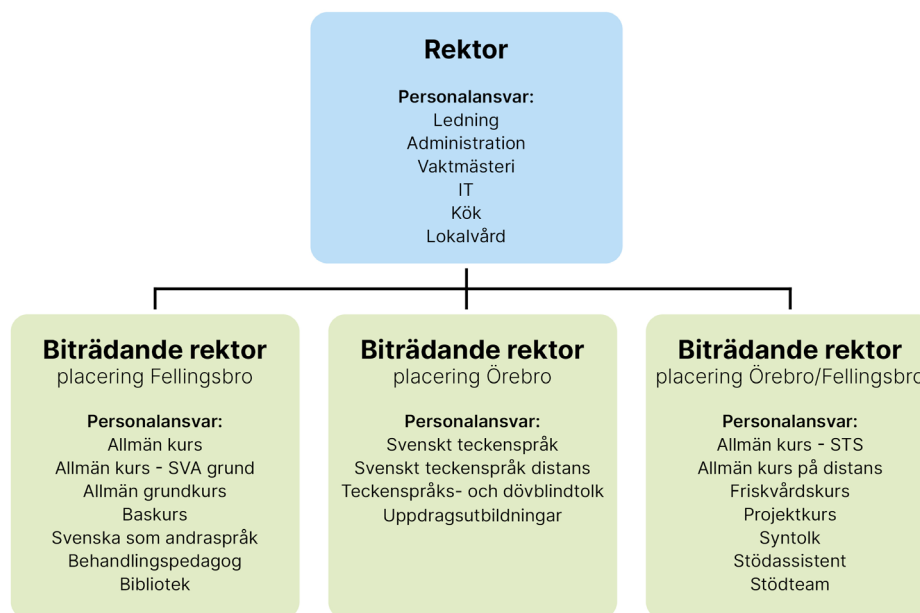
skolans miljö ska alla få möjlighet att växa och arbetet ska genomsyras av tolerans, respekt och ett demokratiskt förhållningssätt.

3.3 Skolans organisation

Fellingsbro folkhögskolas rektor har det yttersta ansvaret för verksamheten och rapporterar till Folkbildningsrådet, Specialpedagogiska skolmyndigheten, områdeschefen för utbildning och arbetsmarknad inom regional utveckling samt skolans styrelse (regionala tillväxtnämnden).

3.3.1 Ledningsgrupp

Skolans ledningsgrupp har under 2024 bestått av rektor Torkel Freed och tre-fyra biträdande rektorer: Mattias Ekström, Patrik Bergman, Anita Thorsberg och Brita Nordqvist (slutade 1 oktober). Ledningsgruppen möts varannan måndag eftermiddag och har också ett antal strategidagar under terminerna.

3.3.2 Bemanning 2024

Skolan bemannas av totalt 84 personal, varav 44 arbetar som lärare, 16 som elevassistenter och 12 inom internat, kök, städ och vaktmästeri. Därtill kommer 2 administratörer, 7 som arbetar helt eller delvis inom stödjande funktioner som informations- och kommunikationsteknik, bibliotekarie, kurator, specialpedagog, kommunikatör samt 4 i skolledning. Utöver detta ett antal gäst- och timlärare.

Under arbetsåret har Fellingsbro folkhögskola haft cirka 78,2 helårstjänster. Utöver detta tillkommer gästlärare och timanställningar motsvarande ungefär en helårstjänst. Lärartätheten har legat på 3,1 lärare/1 000 deltagarveckor. Kravet i

statsbidragsvillkoren är 1,8 lärare/1 000 deltagarveckor. Alla nyanställda på skolan får genomgå ett introduktionsprogram.

Personalfortbildning

- Folkhögskolläraryrkesprogrammet, Linköpings universitet.
- Komplettering till Folkhögskolläraryrkesexamen, 7,5 hp, Linköpings universitet.
- Kurs om Förintelsen i Norge under andra världskriget, Oslo

På grund av handlingsplanen för budget i balans har vi under året inte haft mycket fortbildning. Två lärare läser den tvååriga folkhögskoleläraryrkesutbildningen vid Linköpings universitet. Vid vårterminens slut föreläste utvecklingsledare Linda Bååk om resultatet och analysen av enkäten *Liv och hälsa ung*. Vid höstterminens start hade vi en föreläsning om AI, finansierad av Örebro läns bildningsförbund. En bra startpunkt på hur vi tar till oss och förhåller oss till AI i undervisningen på folkhögskola.

I skolans systematiska arbetsmiljöarbete finns årligen återkommande personalfortbildning i D-HLR⁵ och brandskydd. Utbildning i minibusskörning sker vid behov.

3.3.3 Stödteamet

I skolans stödteam ingår kurator, specialpedagog, studie- och yrkesvägledare (vid behov), biträdande rektor samt rektor. Stödteamets arbete är en pågående utvecklingsprocess där arbetssätt och personella konstellationer kan variera utifrån behov och insatser.

Arbetet utifrån metoden Elevhälsomötet (EHM) har fortsatt och metoden används på hela skolan vid behov. Utöver EHM arbetar stödteamets medlemmar i flertalet individuella uppdrag. Med jämna mellanrum har avstämningsmöten hållits inom teamet för kollegial stöttning och för att följa upp insatser och klargöra behov i stort på skolan. Som exempel har kurator och specialpedagog, utifrån belysta behov, arbetat nära arbetslagen, mentorer och kursdeltagarna med särskilt fokus på att främja närvaro. Därutöver har det också varit ett särskilt fokus på att stötta arbetslagen kring didaktiska och pedagogiska frågor samt NPF (Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar).

Fortlöpande förs en dialog mellan stödteam och skolans ledningsgrupp där pågående insatser utvärderas, behov analyseras och framtida processer planeras.

⁵ D-HLR står för hjärt-lungräddning med defibrillering.

3.3.4 APT

Arbetsplatsträffar anordnas tre till fyra gånger per termin för samtlig personal i två konstellationer, en för personal i Fellingsbro och en för personal i Örebro. På träffarna behandlas besluts- och informationsärenden som rör skolans inre arbete och organisation såsom personal, lokaler, ekonomi, arbetsmiljö och kursutbud.

3.3.5 Omdömessättning

Kursdeltagare på Allmän kurs får ett studieomdöme efter varje genomfört läsår. Alla lärare och assistenter som deltagit i undervisning på Allmän kurs samt rektor, biträdande rektorer och skoladministratörer sammanträder för ett heldagsmöte där preliminära omdömen sätts och i ett halvdagsmöte där omdömena fastställs.

Studieomdömet är en skattning av deltagarens studieförmåga och bedöms utifrån faktorerna:

- Kunskaper och färdigheter och utveckling av dessa.
- Förmåga till analys, bearbetning och överblick.
- Ambition, uthållighet och förmåga att organisera studier.
- Social förmåga.

Studieomdömet ska grundas på iakttagelser från så många som möjligt och i varierande typer av uppgifter och studiesituationer.

3.3.6 Lokal samverkansgrupp

Består av representanter för arbetsgivaren och de olika fackförbund som är representerade på skolan. Samverkansgruppen kan utökas med två deltagarskyddsombud vid frågor som rör skolans arbetsmiljö. Gruppen behandlar och beslutar i MBL samt i arbetsmiljöfrågor och har möten 3–4 gånger per termin.

3.3.7 Studeranderättslig standard

Kursdeltagarnas rättigheter och skyldigheter finns samlade i Fellingsbro folkhögskolas studeranderättsliga standard. I den studeranderättsliga standarden finns riktlinjer för alla aspekter av tillvaron som kursdeltagare på skolan, däribland studerandeinflytande, likabehandling, antagning och urval, kursintyg, disciplinära åtgärder, sekretessfrågor, tillgänglighet samt stöd och anpassningar.

3.3.8 Deltagardemokrati

Studerande och personal på skolan träffas regelbundet i olika forum. Det är genom dessa forum som kursdeltagarna har möjlighet att påverka sina studier och sin studiemiljö.

Under verksamhetsåret har det deltagardemokratiska arbetet organiserats enligt:

Klassråd

I klassrådet deltar hela klassen. Klassrådet tar del av information och diskuterar frågor som sedan förs fram till Studeranderådet och Skolrådet.

Studeranderåd

Det finns ett studeranderåd för kursdeltagare i Fellingsbro och ett för kursdeltagare i Örebro. Studeranderådet består av en, eller vid behov två, representanter för varje klass. Deltagarna i studeranderådet utser en ordförande och en sekreterare. Studeranderådet utser också miljöombud och skyddsombud på förslag från klassråden.

Skolråd

Det finns ett skolråd för kursdeltagare i Fellingsbro och ett för dem som studerar i Örebro. Skolrådet består av i första hand ordförande och sekreterare från studeranderådet och skolledning. Vid behov deltar ytterligare personal. Skolrådet är ett rådgivande organ som diskuterar frågor som berör deltagarnas studie- och internatsituation.

3.3.9 Internat

Internatet har en kapacitet på 62 enkelrum med egen dusch och toalett. Tyvärr har det under 2024 blivit färre deltagare som bor på skolans internat i Fellingsbro, bland annat är det många fler nu som pendlar med buss från Örebro. Man vill inte säga upp sin lägenhet om man kommer in på en utbildning. Fortsatt analys krävs av detta.

Under året har ansvaret för internatet fördelats mellan tre personer, en på administration som i huvudsak har ansvarat för fakturadelen samt två inom serviceenheten, där en av dessa har haft huvudansvaret för hela internatet. Vid terminsstart har det varit informationstillfällen där deltagarna har fått en övergripande information om regler och rutiner som gäller på internatet. Under året har regelbundna husmöten ordnats.

Elevassistenterna fyller en mycket viktig roll i arbetet på internatet. Det är elevassistenterna som har en nära kontakt med deltagarna och som aktivt arbetar tillsammans med deltagarna för att ge det individuella stöd som var och en behöver. Elevassistenterna ansvarar även för kvällsaktiviteter som ordnas på skolan men även aktiviteter utanför skolan så som till exempel bowling, bad och ridning.

3.3.10 Bibliotek

Skolan har ett välutrustat bibliotek med tydlig pedagogisk funktion. Under större delen av skoldagen är biblioteket bemannat med en bibliotekarie på halvtid.

Biblioteksverksamheten syftar till att främja kursdeltagarnas språk- och kunskapsutveckling genom exempelvis läsfrämjande aktiviteter, samverkan med lärare och kursdeltagare i de olika kurserna samt insatser för en ökad tillgänglighet av bibliotekets resurser. Detta utgör goda förutsättningar för ett aktivt och kritiskt sökande och formande av kunskap för både kursdeltagare och personal.

Biblioteket tillhandahåller ett aktuellt och varierat utbud av både tryckta och elektroniska källor och erbjuder ett stort urval av lättlästa böcker samt ett brett utbud av tidskrifter. Vid särskilda händelser och temadagar medverkar biblioteket genom att lyfta fram relaterad litteratur och fördjupning. I Örebro finns en mindre biblioteksdel med bland annat fack- och skönlitteratur. En betydande del av utbudet i Örebro har koppling till svenskt teckenspråk.

4. Ekonomi

Vi kan blicka tillbaka på 2024 med tacksamhet eftersom vi fortsätter att göra stor skillnad i människors liv. Många berättar om skillnaden som Fellingsbro folkhögskola gjort i unga människors liv. Många med en misslyckad skolgång bakom sig har hos oss kommit i gång med livet igen och fått studierna att fungera. Det gäller såväl Allmän kurs som profil- och yrkeskurser. Inte minst minns vi vår deltagare Thomas Sundvall som höll ett så gripande tal på skolavslutningen 2023 om hur han faktiskt fått livet tillbaka. Thomas är en av många. Vi är tacksamma för de resurser vi fått för att förverkliga vårt viktiga uppdrag. Vi tog den nya fina aulan, fyra klassrum, grupprum och omklädningsrum i bruk, vilket har inneburit ett stort lyft för verksamheten.

Andra halvåret 2024 präglas till stor del av regionens ekonomiska läge. En omfattande handlingsplan togs fram under hösten av rektor och ledningsgrupp och kunde beslutas om på tillväxtnämnden i november 2023. Riskbedömning och uppföljning görs i lokal samverkansgrupp och tillsammans med personalen på APT:er. Vi har arbetat vidare med handlingsplanen under 2024 och tillsammans med ekonomichef, områdeschef och Kävesta togs en ny resursfördelningsmodell fram för folkhögskolorna. Den hjälper oss att styra och följa upp kostnader på ett bra sätt. Vi har minskat personalen med flera tjänster, dels genom naturliga avgångar, dels genom att tre personer kommit i omställning. Detta kommer att påverka vårt uppdrag och vi försöker nu säkerställa att våra deltagare med de olika utmaningar de har fortsatt får det stöd de behöver för att lyckas i sina studier. En del statliga bidrag har minskat inför 2024. Neddragningarna på lärarsidan innebär att vi minskat med ett par tjänster och får därmed mindre bidrag från Folkbildningsrådet för 2025.

4.1 Bokslut 2024

Intäkter		tkr
Statsbidrag	Fbr	21 660
	MYh	3 656
	SPSM	5 568
	Anställningsstöd	1 433
Uppdragsutbildningar		1 217
Övriga intäkter		477
Internat och försäljning		2 694
Regionbidrag		31 161
Summa intäkter		67 866
Kostnader		tkr
Löner och soc avg		-54 595
Övriga personalkostnader		-269
Lokaler		-8 355
Material		-1 515
Marknadsföring		-140
IT och telefoni		-2 195
Aktiviteter för deltagare		-592
Resor och logi		-86
Tolkning		-579
Övriga driftkostnader		-1 448
Avskrivningar		-405
Summa kostnader		-70 179
Resultat		-2 313

Torkel Freed
Rektor

Charlotta Englund
ordförande Regional tillväxtnämnd

5. Utbildningsverksamhet

Fellingsbro folkhögskola genomförde totalt 22 utbildningar under 2024. Enligt folkhögskolans terminologi är 15 av dessa ”långa kurser” – fem allmänna kurser, sex profilkurser och fyra yrkesutbildningar. Profilkurserna och yrkesutbildningarna kallas särskilda kurser med folkhögskolans termer. Utöver dessa 15 utbildningar genomförde skolan sju uppdragsutbildningar.

5.1 Nyttjande av deltagarveckor

År 2024 har Fellingsbro folkhögskola av Folkbildningsrådet tilldelats ingångsvärdet **8 646** deltagarveckor. Skolan har sammanlagt producerat **9 017** deltagarveckor för de allmänna kurserna, särskilda kurserna och kortkurserna. För att behålla ingångsvärdet behöver skolan producera 100 procent av de tilldelade deltagarveckorna.

Nyttjande av deltagarveckor 2024	
Beviljat ingångsvärde	8 646
Genomfört	9 017
Nyttjande av deltagarveckor	104 %

5.2 Allmänna kurser

Deltagarna på Allmän kurs har som mål att uppnå formella behörigheter. De behöver intyg om behörigheter för att kunna ansöka till andra utbildningar och stärka sin ställning på arbetsmarknaden.

5.2.1 Allmän kurs

Allmän kurs vänder sig till personer som vill bli behöriga till universitet, högskola eller yrkeshögskola och som söker bildning och fördjupad förståelse av det samhälle vi lever i. Kursen har hög lärartäthet och mindre klasser där kursdeltagarna erbjuds extra psykosocialt stöd tack vare elevassistenter.

På schemat finns alla gymnasiegemensamma kurser som studeras antingen i helklass eller i ämnesgrupper. Utöver dessa kurser ryms inom skoldagen också kulturevenemang, tillvalsämnen av mestadels praktisk natur, motion och rörelse samt vid vissa tillfällen schemabrytande aktiviteter.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.2.2 Allmän kurs – svenskt teckenspråk

Kursen riktar sig till teckenspråkiga som vill läsa klart sin behörighet från grundskolan/specialskolan eller gymnasiet. Syftet är, utöver att nå behörigheter, att växa som människa och samhällsmedborgare, det vill säga att lära för livet.

Utbildningen sker på svenskt teckenspråk och omfattar de gymnasiegemensamma ämnena samt svenskt teckenspråk. En målsättning är att samverka med andra kurser inom skolan men även med andra folkhögskolor som har samma målgrupp som vi. Kursen är uppdelad i två undervisningsgrupper utifrån den nivå kursdeltagaren befinner sig på, för att kunna individanpassa studierna.

Utbildningsort: Örebro

5.2.3 Allmän kurs – Svenska som andraspråk, grund

Kursen riktar sig till personer med svenska som andraspråk som klarat nivå D på SFI och som vill komma vidare i sin språkutveckling. Kursdeltagarna får samtidigt möjlighet att läsa in grundskolebehörighet i svenska som andraspråk, matematik, samhällskunskap och engelska.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.2.4 Allmän kurs på distans

Kursen vänder sig till den som på grund av medicinskt hinder, social fobi eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning inte kan studera i vanlig skolmiljö. På kursen erbjuds möjlighet att uppnå grundläggande behörighet, eller vissa särskilda behörigheter, för vidare studier. Deltagarna läser fyra gymnasiegemensamma ämnen på heltid, detta för att säkerställa rättssäkerheten i omdömessättningen.

Utbildningsort: Örebro, distanskurs

5.2.5 Allmän grundkurs

Allmän grundkurs vänder sig till unga vuxna, 18–25 år, som inte är färdiga med grund- eller gymnasieskolan. Flera i gruppen har någon funktionsnedsättning. Allmän grundkurs erbjuder liten grupp, tydlig struktur och extra stöd. På kursen arbetar man mycket med självkänsla, självförtroende och motivation. Förutom de gymnasiegemensamma ämnena ingår även självkännedom, drama och skapande.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.3 Profilkurser

Deltagarna på profilkurserna har som mål att stärka självförtroende och självständighet för att kunna delta i samhället eller uppnå språkkunskaper som ökar möjligheterna till samhällsengagemang och att kunna söka arbete eller vidare utbildning.

5.3.1 Baskurs

Baskursen vänder sig till personer med högfungerande autism, Aspergers syndrom eller annan diagnos inom autismspektrum utan intellektuell funktionsnedsättning. Kursens främsta syften är att öka deltagarnas självkänsla, självinsikt och självförtroende samt att hitta strategier för att fungera socialt, att arbeta i grupp samt att planera och praktiskt hantera sin vardag och dess innehåll.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.3.2 Projektkurs

Kursen vänder sig till personer med lindrig utvecklingsstörning/intellektuell funktionsnedsättning. I kursen ingår praktiska och teoretiska ämnen samt projektarbeten. Syftet med kursen är att:

- Utvecklas som individ, socialt och känslomässigt.
- Lära sig ta ansvar för sig själv.
- Arbeta med självinsikt för ett ökat självförtroende.
- Delta i planering för att hitta strategier för sitt fortsatta vuxenliv.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.3.3 Svenskt teckenspråk – 1-årig grundkurs

Kursen vänder sig till personer som vill lära sig svenskt teckenspråk för att kunna kommunicera med teckenspråkiga. Kursen är öppen för både hörande och hörselskadade. Förutom teckenspråksundervisning ingår även dövstudier.

Utbildningsort: Örebro

5.3.4 Svenskt teckenspråk - distans

Syftet med kurserna är främst att möjliggöra för heltidsarbetande och närstående till döva att studera svenskt teckenspråk. Kursen ges på kvartsfart med fem närträffar motsvarande en dag/månad. Kursen är indelad i fyra steg med stigande svårighetsgrad, varav nivå 1 och 3 ges på höstterminen och nivå 2 och 4 på vårterminen.

Utbildningsort: Örebro, distanskurs

5.3.5 Svenska som andraspråk

Kursen vänder sig till personer med svenska som andraspråk som behöver mer träning i svenska. Syftet är att deltagarna ska bli bättre på att förstå, prata och skriva på svenska och få mer kunskap om det svenska samhället, demokrati och mänskliga

rättigheter. Utbildningen ger möjlighet till personlig utveckling, att se nya möjligheter i livet och få redskap att nå sina mål i Sverige.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.3.6 Friskvårdskurs

Kursen riktar sig till personer med kognitiva nedsättningar till följd av förvärvad hjärnskada. Fokus ligger på att komma tillbaka till vardagslivet samt att hitta strategier för minne, koncentration, planering och inläring. Inslag i kursen är bl.a. friskvård, hjärnkunskap, minnesstrategier, kommunikation, vardagskunskap, motion, mindfulness, omvärldskunskap, studiebesök, utflykter i naturen och individuell målplanering. Kursen har löpande antagning och bedrivs på deltid.

Utbildningsort: Örebro

5.4 Yrkesutbildningar

Deltagarna på yrkesutbildningarna går utbildningen för att skaffa sig en konkret yrkeskompetens som leder till arbete.

5.4.1 Behandlingspedagogutbildning

Eftergymnasial yrkesutbildning som ger kunskaper och verktyg till den som vill arbeta med människor på SiS, behandlingshem, i öppenvård, inom socialpsykiatri eller kriminalvården, med elever med särskilda behov, ensamkommande flyktingar eller annan stödverksamhet.

Utbildningen innehåller ämnena behandlingsmetodik, psykologi, samhällskunskap, pedagogik, psykiatri, socialpedagogik och etik. Därtill ingår ACT (Acceptance and Commitment Therapy), ART (Aggression Replacement Training), ÅP (Återfallsprevention), MI (Motiverande Samtal) och MHFA (Första hjälpen till psykisk hälsa). Den tvååriga utbildningen inbegriper tre praktikperioder på sammanlagt sexton veckor.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.4.2 Stödassistentutbildning

Tvåårig yrkesutbildning på gymnasienivå som ger kunskap och kompetens för att arbeta inom t.ex. LSS, äldreomsorg, skola, förskola eller HVB-hem. Utbildningen riktar sig till personer med svenska som andraspråk och innefattar:

- vård och omsorg/medicin
- psykologi/psykiatri

- socialt arbete
- specialpedagogik
- barn, kultur och fritid
- svenska
- yrkessvenska i barnomsorg/skola
- yrkessvenska i vård- och omsorg
- samhällskunskap
- etik
- MHFA, 1 vecka
- pedagogiskt ledarskap
- dokumentation
- hälsa
- teckenspråk

Praktikperiod ingår såväl år ett som år två.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.4.3 Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning

Tolkutbildningen är en fyraårig yrkesutbildning som ger kompetens att arbeta som teckenspråkstolk och dövblindtolk. Under utbildningens två första år får man grundläggande utbildning i svenskt teckenspråk. Därtill ingår svenska, samhällskunskap, psykologi och dövstudier. År 3–4 innefattar utbildning i tolkning, svenskt teckenspråk, svenska, psykologi, samhällskunskap och engelska. I utbildningen ingår praktik på tolkcentraler eller tolkbolag, samt kontinuerlig röstträning.

Utbildningsort: Örebro

5.4.4 Syntolksutbildning

Yrkesutbildning på halvfart som ger kompetens för att arbeta som syntolk för personer med synnedsättning i kulturella sammanhang, främst film och teater, men även inom konst och i andra visuella sammanhang.

I utbildningen ingår syntolkningsträning, skrivande av syntolkningsmanus, ljudteknisk hantering, film- och bildkunskap, livetolkning av film/teater i salong, inlevelseövningar/ledsagning samt möten med användare. Dessutom ingår besök på syncentraler och hos Synskadades riksförbunds föreningar runt om i landet, företrädesvis på hemmaplan.

Utbildningsort: Örebro, distansutbildning

5.5 Uppdragsutbildningar

5.5.1 Tolkmedierade samtal via bildtelefon

Skolan har under året gett en tredagarskurs i bildtelefoni under vårterminen 2024. Deltagarna kom från Västansviks folkhögskola och kandidatprogrammet i teckenspråk och tolkning vid Stockholms universitet.

Kursen ingår i utvidgad form i vår egen tolkutbildning. Målet är att få en teoretisk grund till arbetet som tolk inom bildtelefoni, samt att ringa in de utmaningar tolken möter i den aktuella kontexten. Målet är dessutom att praktiskt träna på att tolka vid förmedlade samtal via bildtelefoni. Kursen baseras på forskning på fältet och består av två delar: en teoridel, förlagd på distans, och en praktisk del, vilken utgörs av ovan nämnda tredagarskurs vid Fellingsbro folkhögskola.

Utbildningsort: Örebro

5.5.2 Handledarutbildning för utbildade skrivtolkar, teckenspråks- och dövblindtolkar

Utbildningen gavs under vårterminen 2024 och omfattade totalt tio kursdagar.

Utbildningens mål:

- Att man som tolk ska tillägna sig kunskap om och i handledarskap med målet att känna sig trygg i handledarskapets grunder, förutsättningar och privilegier.
- Att utveckla det personliga ledarskapet för att kunna se sitt arbete utifrån.
- Att utveckla kunskapen om kommunikation och lärandeprocesser, vilket i sin tur ger utrymme för reflektion och växande i handledarrollen.
- Att få kunskap om och övning i olika former av coaching.

Utbildningsort: Örebro

5.5.3 Fördjupningskurs för handledare

Fördjupningskurs om tre dagar för verksamma skrivtolkar, teckenspråks- och dövblindtolkar som är utbildade handledare och har erfarenhet av handledning. Deltagarna ges möjlighet att fräscha upp och fördjupa sina kunskaper i handledning genom konkreta verktyg, teoretiska modeller och praktiska övningar. Innehållet är kopplat till forskning om handledningsteori.

Kursens mål:

- Att bli påfylld och stärkt i sin handledarroll.
- Att öva coaching och olika former för feedback.

- Att utveckla det inre personliga ledarskapet för att bättre kunna se sitt arbete utifrån.

Kursen gavs inte under 2024 eftersom skolan inte beviljades medel från Myndigheten för yrkeshögskolan, MYH.

Utbildningsort: Örebro

5.5.4 Tolkning inom psykiatri

Denna fortbildning för verksamma teckenspråks- och dövblindtolkar, både döva och hörande, genomfördes två gånger under 2024, en gång på våren och en på hösten. Varje utbildningsomgång är sju dagar. Det primära fokuset ligger på tolkens roll och ansvar inom vården och psykiatri, men även på tolkens roll och ansvar inom socialtjänst, utbildningsväsendet, polis- och rättssystemet samt inom myndigheter så som Försäkringskassa, Arbetsförmedling, Migrationsverket etc.

Utbildningens mål:

- Att belysa och problematisera kring tolkens roll och ansvar dels ur ett interaktionistiskt perspektiv, dels ur ett patient- och rättssäkert perspektiv i sammanhang då den/de professionella ansvarar för att samla information som ligger till grund för någon slags bedömning, med särskilt fokus på vården och psykiatri
- Att förmedla grundläggande kunskaper om vanligt förekommande psykiska sjukdomar, personlighetssyndrom, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar samt intellektuell funktionsnedsättning med betoning på det specifika för tolkanvändargruppen
- Att belysa orsaker till dövhet och konsekvenser av bristande tillgång till språk och kommunikation
- Att ge en inblick i psykiatrins organisation, inklusive dövpsykiatri, samt att belysa hörande vårdgivares erfarenhet av att arbeta med tolk (psykiatriker och leg. Psykolog)
- Att ge en inblick i test- och utredningsförfaranden, kriterier för diagnosticering och behandlingsmetoder med betoning på det som kan vara utmanande för tolken
- Att belysa tolkens förutsättningar för hälsa, risken för sekundär traumatisering, behov av stöd, handledning etc.
- Att ha kul och stimuleras i sin professionella roll och i sitt eget ledarskap.

Utbildningsort: Örebro

5.5.5 Rättstolksutbildning

Denna fortbildning vänder sig till utbildade och verksamma teckenspråks- och dövblindtolkar som har erfarenhet av att tolka inom rättsväsendet eller har för avsikt att göra det. Utbildningen omfattar sju seminarier å två dagar, totalt 14 dagar och löper över två terminer. Utbildningens mål är att ge fördjupade kunskaper i juridisk terminologi, att tydliggöra tolkens roll i rätten och att belysa de utmaningar en tolk kan möta både i rätten och i andra sammanhang inom rättsväsendet. Utbildningen avser även att ge teoretiska kunskaper motsvarande den skriftliga delen av auktorisationsprovet i rättstolkning.

Kursen som startade vårterminen 2024 avslutades under höstterminen 2024.

Utbildningsort: Örebro

5.5.6 Att säkerställa patientsäker kommunikation

En utbildning för den som har personalansvar för teckenspråks- och dövblindtolkar, administrerar/samordnar tolkbeställningar, använder sig av och/eller beställer tolk inom vård och myndigheter samt till politiker och beslutsfattare som verkar för tillgänglighet och människors lika värde.

Det övergripande syftet är att göra dessa målgrupper uppmärksamma på att tolkar inte ensamt är ansvariga för ett patientsäkert/rättssäkert utövande när tolkbehövande möter vården eller andra myndigheter. Ansvaret delas inom tolkverksamheten i sin helhet och åligger även vårdgivare, myndighetsutövare med flera som är i behov av tolk.

Kursens mål:

- Att få en ökad förståelse för synen på språk, tolkning och tolkens roll och ansvar både i ett historiskt perspektiv och i ett nulägesperspektiv, dvs. det interaktionistiska perspektivet (tolkning som samspel).
- Att få en ökad förståelse för orsaker till dövhet, dövas förutsättningar för hälsa och på vilket sätt avvikelser i det teckenspråkliga uttrycket kan komma att utmana tolken i dess profession, och patient- och rättssäkerheten.
- Att specifikt få en ökad förståelse för komplexiteten vad gäller närvaro av tolk i utredningar, testningar och behandlingar inom psykiatrin. Detta för att lättare kunna förstå parallella processer med liknande behov så som inom övrig vård, skola, socialtjänst, myndigheter etc.
- Att få en ökad förståelse för att tolkning är kognitivt och emotionellt utmanande och belysa tolkens sårbarhet i form av parallella processer samt risk för sekundärt trauma.

- Att få en ökad förståelse för vikten av god allians och målöverensstämmelse mellan tolkar, samordning, ledning och tolkanvändare underlättar för tolkar i sin yrkesutövning.
- Förstå på vilket sätt dessa kunskaper relaterar till dig i din profession.

Kursen startade inte under 2024.

Utbildningsort: Örebro

5.5.7 Kurser i svenskt teckenspråk

Skolan anordnar grund- och fortbildningskurser i svenskt teckenspråk för offentliga verksamheter. Under verksamhetsåret har skolan genomfört två kurser för personal på Birgittaskolan, Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM).

Utbildningsort: Örebro

5.6 Rekrytering av deltagare

Till läsåret 24/25 hade skolan totalt 631 sökande, en minskning jämfört med föregående års 771 sökande.⁶ Minskningen beror delvis på att vi inte hade någon höstintagning till Stödassistentutbildningen, som startar vartannat år, eller till Allmän kurs på distans som inte hade några lediga platser. Därtill avbröts antagningen till våren 2025 för Allmän kurs, Allmän kurs – svenska som andraspråk och Svenska som andraspråk på grund av få lediga platser.

Skolan har under året marknadsfört sina kurser genom direktkontakt med studie- och yrkesvägledare, arbetsmarknadsenheter och andra aktörer som är relevanta för oss. Därtill har skolan tagit emot ett flertal studiebesök och anordnat Öppet Hus både på skolan i Fellingsbro (15 mars) och i Örebro (16 och 19 mars). Personal från skolan har också åkt ut till skolor och andra verksamheter och informerat.

Skolan har deltagit på följande mässor under 2024:

- Yrkeshögskolemässan, Kulturkvarteret Örebro, 12 mars
- Utbildningsmässa på Arbetsförmedlingen i Örebro, 13 mars
- Teckenspråkets dag, Kulturkvarteret Örebro, 14 maj
- Lindedagen, Lindesberg, 22 maj
- Inspirationsdag för elever på Alléskolan i Hallsberg, 13 november
- Yrkesmässan, Conventum Örebro, 14 november.

Skolan har ett instagramkonto och en facebook sida för skolan i Fellingsbro och en för skolan i Örebro där vi publicerar inlägg främst om hur det är att studera på skolan.

⁶ Sökande till kort- och sommarkurser är inte medräknat.

Merparten av annonseringen sker också genom Instagram och Facebook. Dels som sponsrade inlägg, dels som annonskampanjer. Skolan annonserar också på Google Ads. Ett fåtal printannonser har köpts i tidningarna 019, Örebro läns tidning och Nöjesguiden.

Det totala antalet besökande på skolans webbplats under 2024 var 20 306.

5.6.1 Locka fler sökande till Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildningen

De senaste åren har skolan kämpat med att fylla platserna på Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildningen. En betydande del av marknadsföringsbudgeten satsas för att marknadsföra tolkutbildningen. För läsåren 21/22 och 22/23 sågs en ljusning med ett ökat antal ansökningar och antagna. Den trenden bröts 23/24 och den negativa trenden fortsatte även för läsåret 24/25. Svårigheterna att locka sökande gäller även övriga utbildningsanordnare i landet, som numera är Västanviks folkhögskolas tolkutbildning, samt kandidatprogrammet i teckenspråk och tolkning vid Stockholms universitet.

- Antal sökande: 46 (42)
- Antal antagna: 14 (19)
- Antal som påbörjade utbildningen: 9 (12)⁷.

Med anledning av den negativa trenden har under hösten 2024 en mindre arbetsgrupp med bl.a. biträdande rektor, skolans kommunikatör och viss resurs i form av medarbetare inom förvaltningen Regional utveckling formulerat en första handlingsplan. I planen inför antagningen till läsåret 24/25 ingick bland annat producerandet av korta filmer med deltagarberättelser för sociala medier och ett bildspel för regionens informationsskärmar.

Som en förlängning av detta har biträdande rektor lyft frågan med förvaltningens HR-chef om möjligheten att ställa samma önskemål om spridning av informationen om Tolkutbildningen även inom andra regioner. Samarbetet med Tolkcentralen i Örebro har fortsatt och antalet mässor vi deltar på har utökats.

⁷ Inom parentes motsvarande siffror för läsåret 23/24.

5.7 Statistisk uppföljning

Statistiken som skolan redovisar till SCB och CSN visar att vi når de målgrupper som vi vänder oss till i första hand. Vi har en stor andel deltagare med låg utbildning, invandrabakgrund och funktionsnedsättning på skolan. Skolan som helhet har betydligt fler kvinnliga studerande, särskilt på yrkesutbildningarna och teckenspråkskurserna. Allmän kurs utgör cirka 47,4 procent av det totala antalet deltagarveckor för skolans långkurser.

Frånvaron följs upp månads- och, i vissa fall, veckovis och på flera kurser är den hög. Frånvaro är därför ett område som skolan arbetar aktivt med på flera sätt, utifrån den handlingsplan som finns. Det är dock viktigt att beakta våra kursdeltagares individuella bakgrund och förutsättningar. En del har suttit hemma i flera år och varje dag på skolan är en positiv förändring.

5.7.1 Deltagarveckor - långkurser

Antalet kursdeltagare på skolans långa kurser var 276 under vårterminen och 266 under höstterminen.

Allmänna kurser

Allmänna kurser	Antal kursdeltagare		Deltagarveckor		
	VT24	HT24	VT24	HT24	VT+HT
Allmän grundkurs	11	13	209	234	443
Allmän kurs	61	63	1120	1107	2227
Allmän kurs – Svenska som andraspråk, grund	14	14	266	252	518
Allmän kurs på distans	21	16	396	288	684
Allmän kurs - svenskt teckenspråk	12	9	228	162	390
Allmänna kurser totalt	119	115	2219	2043	4262

Särskilda kurser

Särskilda kurser	Antal kursdeltagare		Deltagarveckor		
	VT24	HT24	VT24	HT24	VT+HT
Baskurs	14	11	266	198	464
Friskvårdskurs	12	10	70	80	150
Projektkurs	10	8	190	144	334
Stödassistent	9	9	171	162	333
Behandlingsped. (åk 1)	10	12	190	216	406
Behandlingsped. (åk 2)	10	9	190	162	352
Syntolk 50 %	8	9	76	81	157
Svenskt teckenspråk – 1-årig grundkurs	7	8	133	144	277
Teckenspråks- och dövsblindtolk	39	41	858	738	1596
STS-distans (25 %) nivå 1	-	10	-	45	45
STS-distans (25 %) nivå 2	13	-	62	-	62
STS-distans (25 %) nivå 3	-	12	-	54	54
STS-distans (25 %) nivå 4	12	-	57	-	57
Svenska som andraspråk	13	12	238	203	441
Särskilda kurser totalt	157	151	2501	2227	4728

Allmänna och särskilda kurser totalt

	Antal kursdeltagare		Antal deltagarveckor		
	VT24	HT24	VT24	HT24	HT+VT
Allmänna och särskilda kurser	276	266	4720	4270	8990

5.7.2 Deltagarveckor - kortkurser

Kortkurser	Kursdeltagare		Deltagarveckor		Kd tot.	Dv tot.
	VT24	HT24	VT24	HT24	VT+HT	VT+HT
Prova-på Allmän grundkurs	12	-	8	-	12	8
Prova-på Projektkurs	7	-	5	-	7	5
Prova-på Baskurs	19	-	12	-	19	12
Övrigt	1	-	2	-	1	2
Kortkurser totalt	39	-	27	-	39	27

5.7.3 Könsfördelning - långkurser

Allmänna kurser

Allmänna kurser	Vårterminen 2024		Höstterminen 2024		Totalt	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	VT24	HT24
Allmän grundkurs	6	5	8	5	11	13
Allmän kurs	35	26	39	24	61	63
Allmän kurs – svenska som andraspråk, grund	9	5	9	5	14	14
Allmän kurs på distans	14	7	10	6	21	16
Allmän kurs – svenskt teckenspråk	7	5	7	2	12	9
Allmänna kurser totalt	71	48	73	42	119	115

Särskilda kurser

Särskilda kurser	Vårterminen 2024		Höstterminen 2024		Totalt	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	VT24	HT24
Baskurs	4	10	3	8	14	11
Friskvårdskurs	7	5	6	4	12	10
Projektkurs	5	5	6	2	10	8
Stödassistent	8	1	8	1	9	9
Behandlingspedagog (åk 1+2)	16	4	13	8	20	21
Syntolk, distans 50 %	6	2	9	-	8	9
Svenskt teckenspråk – 1-årig grundkurs	7	-	7	1	7	8
Teckenspråks- och dövblindtolk	37	2	39	2	39	41
STS-distans (25 %) nivå 1	-	-	8	2	-	10
STS-distans (25 %) nivå 2	11	2	-	-	13	-
STS-distans (25 %) nivå 3	-	-	10	2	-	12
STS-distans (25 %) nivå 4	12	-	-	-	12	-
Svenska som andraspråk	11	2	10	2	13	12
Särskilda kurser totalt	124	33	119	32	157	151

Allmänna och särskilda kurser totalt

	Vårtermin 2024		Hösttermin 2024		Totalt VT24+HT24	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Allmänna och särskilda kurser tot.	195	81	192	74	387	155
Andel	71 %	29 %	72 %	28 %	71 %	29 %

5.7.4 Könsfördelning - kortkurser och övriga kurser

Övriga kurser	Vårterminen 2024		Höstterminen 2024		Totalt	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	VT24	HT24
Prova-på Allmän grundkurs	7	5	-	-	12	-
Prova-på Projektkurs	4	3	-	-	7	-
Prova-på Baskurs	5	14	-	-	19	-
Övrigt	1	-	-	-	1	-
Övriga kurser totalt	17	22	-	-	39	-

5.7.5 Könsfördelning - totalt 2024

Totalt år 2024	Vårtermin 2024		Hösttermin 2024		Totalt VT24+HT24	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Alla kurser och utbildningar 2024	212	103	192	74	404	177
Andel	67 %	33 %	72 %	28 %	70 %	30 %

6. Utvecklingsarbete

Ledningsgruppen har fortsatt leda utvecklingen av olika delar på skolan utifrån den verksamhetsplan som för oss på skolan numera täcker över läsåret.

Verksamhetsplanen grundar sig på Folkhögskolornas serviceorganisations material om fyra hörnstenar: ledning, pedagogik, bildningsmiljö och formalia. En del av utvecklingsarbetet är gemensamt för såväl Fellingsbro- som för Örebroenheten medan vissa delar är specifika för varje enhet.

6.1 Skolans arbetssätt

6.1.1 Ett gott bemötande

Skolans förmåga att se och möta deltagare utifrån individuella förutsättningar, att skapa en trygg studiemiljö samt att vara respektfulla i mötet med kursdeltagarna.

6.1.2 Stöd och anpassning

Skolans förmåga att anpassa utifrån individ och situation, att se helheten i studiesituationen och att ge anpassat stöd utifrån skolans förutsättningar vad gäller personaltäthet och kompetens. Vi har på alla kurser deltagare med olika funktionsvariationer samt med dåliga upplevelser av skolan med sig i bagaget. Vi har under året prioriterat det fortsatta arbetet med skolans stödteam, mer resurser kommer behöva läggas på det. Vi arbetar efter modellen Elevhälsomötet (EHM) vid möten mellan stödteam och arbetslag.

6.1.3 Skolans pedagogiska upplägg

Skolans uppgift är att stötta deltagare i personligt växande och självkänsla. Arbetet utgår från deltagarnas förutsättningar och behov, vi försöker möta dem där de befinner sig. Även inom detta område är vår specialpedagog viktig och stöttar både pedagoger och deltagare i samtal.

6.2 Utvecklingsområden

6.2.1 Samarbete

Vi strävar efter utbyte mellan olika kurser inom och mellan enheterna och gemensamma aktiviteter för att öka inkludering och gemenskap inom skolan. Detta har delvis fått stå tillbaka på grund av det ekonomiska läget men vi ser fram emot att utveckla det liksom även samarbete med andra skolor och institutioner.

6.2.2 Pedagogik

- Bibehålla och utveckla folkhögskolans pedagogik med bland annat projekt- och temaarbete.

- Fortsätta utvecklingen av IT som pedagogiskt verktyg på alla kurser
- Fortsatt utveckling i att använda AI som verktyg på ett bra sätt
- Fortsatt utveckling av att våra deltagare är delaktiga i sitt lärande och formandet av undervisningsupplägg.

6.2.3 Organisation

- En tydlig organisation med god beredskap att möta förändringar, där biträdande rektorer finns nära medarbetare och deltagare i sina kurser och leder utvecklingsarbetet tillsammans med kursföreståndare.
- Arbeta med en framgångsrik marknadsföring av och rekrytering till våra kurser.
- Utvecklat stöd för deltagare genom Stödteamet

7. Utfall mot skolans verksamhetsplan för 2023

7.1 Mål 1: Ledning

En ledningsgrupp som är samstämmig, lyhörd, synlig, tydlig och utvecklingsinriktad.

Systematiskt kvalitetsarbete

För att bibehålla och utveckla kvalitén på skolan har ett mer aktivt systematiskt kvalitetsarbete, utifrån material av FSO (Folkhögskolornas serviceorganisation), påbörjats sedan några år tillbaka. Det syftar till att folkhögskolan ska uppfylla statens, regionens, deltagarnas och samhällets förväntningar på utbildningen. Ett kvalitetsarbete som ska leda till förändring och utveckling kräver förankring hos medarbetarna. Ledningsgruppen arbetar tillsammans med kursföreståndarna och övrig personal utifrån de fyra hörnstenarna för bildning som bygger på:

- Ledning
- Pedagogik
- Bildningsmiljö
- Formalia

Ett systematiskt kvalitetsarbete innebär att det är strukturerat och bygger på rutiner som talar om vad, hur, när och av vem något ska göras. Det systematiska kvalitetsarbetet är en del av skolans årshjul.

Lokal samverkansgrupp

Under året har ledningen fortsatt att utveckla samverkansformerna. Från arbetsgivar- och fackligt håll finns en samstämmighet gällande förhållningssätt och förväntningar på ledningens möten. Ledningen arbetar utifrån en gemensam spelplan där vi pratar om förhållningssätt, vilka mål vi har, hur vi kommunicerar med varandra samt vilka resurser vi har.

Vi har varit tydliga med och är överens om att ha ett prestigelöst förhållningssätt, en bra dialog och att tydliggöra målen. Vi har även lyft vikten av återkoppling och

uppföljning av tidigare frågor. Vid varje samverkansmöte går vi igenom risk- och konsekvensanalysen gällande verksamhetsfrågor.

Information på Teams

Ledningsgruppens strävan är att vara tydlig och ge en samlad information till alla medarbetare via skolans informationskanaler på Teams. Informationsflödet är omfattande. Eftersom många av våra deltagare inte har ett så välutvecklat språk försöker vi skriva enkelt, en del information teckenspråkstolkas och lärare och assistenter går igenom viss information med grupperna. Vi har en särskild utmaning i att informationen internt blir tydlig och tillgänglig för alla. Det är ett pågående arbete med att förtydliga var och hur vi lägger ut information i våra olika teamskanaler.

7.1 Mål 2: Pedagogik

Skolans arbetssätt skapar goda förutsättningar för att alla kursdeltagare ska klara sina studier.

7.1.1 Delmål – Allmän kurs

Öka läsandet och förbättra läsfärdigheten

Under året har vi arbetat riktat för att öka läsandet och förbättra läsfärdigheten hos våra deltagare. På höstlovet fick deltagarna en läslovsuppgift med fokus på skönlitteratur i både svenska och engelska. Vi har haft lästema under höstterminen i både svenska och engelska med tydligt uppstyrd veckovisa boksamtal utifrån läsloggar som kursdeltagarna skrivit. Här visade deltagarna prov på stort engagemang och intresse för varandras böcker och kursdeltagare som aldrig tidigare hade gillat läsning kunde nu se nöjet med det.

I biblioteket har Maria ställt ut böcker på aktuella teman vilket har ökat intresset för läsandet. Författaren Torgny Karnstedt gjorde ett uppskattat besök i A1 och A2.

Arbeta närvarofrämjande med nya närvarorutinen

Vi har fortsatt arbeta närvarofrämjande med den nya närvarorutinen som stöd och mentorerna har arbetat tillsammans för att främja likvärdighet och för att kunna stötta varandra i mentorsrollen. Vi har haft regelbundna mentorsmöten där vi lyfter frågor

om närvaro, psykiskt mående och stöttar varandra tips i hur vi kan bemöta våra mentorskursdeltagare. Specialpedagog har varit behjälplig med lärstrategier och stöttning med kursdeltagare samt även enskilda mötet med mentorsparen. Samtal och möten om närvarofrämjande arbete har också hållits med specialpedagog och biträdande rektor.

7.1.2 Delmål – Allmän kurs på distans

Delad uppstart

Liksom förra läsåret delade vi i år upp uppstarten på plats på Klerkgatan. Vi skapade två olika grupper, ett fysiskt möte för helt nya kursdeltagare (2 st) och ett digitalt möte för de kursdeltagare (18 st) som redan studerat en tid. Den delade uppstarten fungerade väl, uppdelningen i små grupper gjorde att närvaron var god.

Studieavstämning mitt i terminen

Arbetslaget har fortsatt med studieavstämningar i Schoolsoft mitt i terminen. Syftet är att förebygga och att tidigt upptäcka eventuella problem. Mentorsrollen har tydliggjorts i uppföljningen av avstämningen i form av återkoppling till kursdeltagare och undervisande lärare. Vidare har mentorschattarna där mentor och alla undervisande lärare ingår utvecklats.

Detta läsår har handledningstid schemalagts för att bättre kunna stötta kursdeltagarna i sina studier. Syftet är att kursdeltagarna ska utveckla sin förmåga att hitta strategier för sitt eget lärande. Syftet är också att stötta i specifika ämnesuppgifter.

Avstämningen mitt i terminen har fungerat bra. Vi har följt upp mentorssamtalen med arbetslagsmöte i samband med detta för att säkerställa att eventuella åtgärder sätts in i tid.

7.1.3 Delmål – Allmän kurs – svenskt teckenspråk

Möta varje deltagare där den befinner sig och anpassa undervisningen efter deltagarens behov

Vi delar upp deltagarna i smågrupper för att kunna ge var och en precis det de behöver. Vi anpassar innehållet och genomförandet genom svenskt teckenspråk. Eftersom vi har hög personaltäthet kan vi även anpassa undervisningen, med bilder, stöd, bemötande och korta pauser. Vi följer och fångar upp deltagaren och använder stödteamet vid behov. Stödteamsarbetet är nytt för läsåret.

Vi bemöter varje deltagare på djupet. Det bidrar till en förtroendefull relation mellan deltagare och personal. En ömsesidig respekt och förståelse finns. När den finns – då

växer, utvecklas och lär vi oss hela tiden. Vi ser hela människan. Det är inte enbart fokus på resultat.

Målet har delvis nåtts tack vare stödteamsarbetet. Det kom nya deltagare som gav oss nya utmaningar i form av hög frånvaro. Detta har vi fångat upp med hjälp av specialpedagog och kurator. Arbetet fortlöper.

7.1.4 Delmål – Allmän kurs – svenska som andraspråk, grund

Arbeta språkutvecklande i alla ämnen

Kursen gjordes från och med höstterminen 2023 om till en allmän kurs på grundskolenivå, där deltagarna kan läsa in grundskolekompetens i svenska som andraspråk, matematik, samhällskunskap och engelska. Under 2024 har arbetslaget arbetat för att skapa förutsättningar för språkutveckling i alla ämnen på schemat.

Vi har gett deltagarna chansen att öka sin läskunskap och -förståelse genom att läsa exempelvis instruktioner, skönlitterära texter och faktatexter. Deltagarna var med i temat *Jag, vi, världen* tillsammans med Allmän kurs för att skapa tillfällen att träna sin svenska praktiskt. Även vid andra tillfällen har vi haft undervisning över kursgränsen för att deltagarna ska få öva på talet, hörförståelsen, utvecklas tillsammans med andra samt öka kunskapen och förståelsen mellan olika kulturer. Därtill har vi arbetat aktivt med grundvärderingar som finns i vårt demokratiska samhälle.

7.1.5 Delmål – Allmän grundkurs

Minneskväll om Förintelsen

I samband med Minnesdagen över Förintelsens offer i januari 2025 deltog en handfull deltagare, tillsammans med personal, på en temakväll för allmänheten på bio Roxy i Örebro, där vi kunde berätta om våra tidigare hågkomstresor till Auschwitz/Birkenau och Krakow, samt hur det påverkat deltagarna som förespråkare för demokratin.

7.1.6 Delmål – Baskurs

Ny mentorsstruktur

Arbetet med baskursens delmål gällande en ny mentorsstruktur har över lag varit positivt. Strukturen i ämnet *Hållbar vardag* har utvärderats och förändrats innehållsmässigt under året för att anpassa och möta deltagarnas behov och fokusområden. Lektionerna har innehållit enskilda uppgifter samt gruppuppgifter, beroende på de enskilda deltagarnas olika mål och behov. Lektionsplanerandet har stundtals varit stressigt vilket medförde att vi under en period införde mer generella

strategier för en hållbar vardag, utan koppling till uttryckta behov och mål hos deltagarna.

Deltagarnas förarbete inför mentorssamtalen har bidragit till ett ökat ansvar och engagemang hos deltagarna där de själva i och med detta kunnat styra innehållet på samtalen i större utsträckning. Förarbetet inför mentorsdagarna tillsammans med den kontinuerliga uppgiften med livskompassen och egna livsvärden och mål har bidragit till mer tid till reflektion och analys hos deltagarna själva. Livskompassen har varit mer givande och tillgänglig för vissa och svårare för andra, vilket försvårat att hinna arbeta fram en mer anpassad uppgift för de som haft behov av det.

Tidsbrist och personalförändringar har medfört att lärare och assistenter som arbetar på *Hållbar vardag* stundtals inte varit tillräckligt insatta för att kunna stötta deltagarna under lektionerna.

Samtliga mentorsdagar samt behovssamtal har genomförts enligt plan.

7.1.7 Delmål – Projektkurs

Förberedande kunskap inför kulturstunderna

Skolans kulturstunder är en schemabrytande lektion för hela skolan där deltagarna får ta del av en t.ex. en föreläsning, en pjäs eller en musikföreställning. För att öka Projektkursens deltagares möjlighet att ta till sig kulturstunden har temalektionerna ägnats åt att förbereda sig med förkunskaper. Arbetslaget har arbetat målinriktat och fokuserat på aktuellt ämne genom olika arbetssätt som t.ex. text, film eller diskussion. Detta har gett resultat då deltagarna varit mer förberedda och kunnat relatera till ämnet både under och efter kulturstunderna.

7.1.8 Delmål – Svenska som andraspråk

Digital kompetens och kritiskt tänkande

Deltagarna har fått utveckla sina kunskaper i svenska språket – lyssna, samtala, läsa och skriva – genom samarbete, grupparbete och via diskussioner. Flertalet uppgifter har skett digitalt och genom att söka efter information via nätet så har deltagarna fått möjligheten att utveckla såväl den digitala kompetensen som kritiskt tänkande. Vårt gemensamma kommunikationsverktyg som vi använder är Teams, för uppgifter, information och kontakt.

7.1.9 Delmål – Svenskt teckenspråk – 1-årig grundkurs

Kunskapskontroller och språkbad

Arbetslaget har under året fortsatt och utvecklat kunskapskontroller och studieavstämning i mitten av terminerna. Detta har gett en bättre överblick på hur studierna fungerar för såväl lärare och mentor som för kursdeltagarna. Under året har språkcaféer för inbjudna gäster så som Dövas förening organiserats på fredag eftermiddagar, utöver den ordinarie undervisningen. Här har det givits extra tillfällen till möten och dialoger på svenskt teckenspråk utifrån olika teman vid varje tillfälle. Dessa och andra tillfällen, så som friluftsdagar, studiebesök på Birgittaskolan, föreläsningar om dövblindhet och deltagande i "En dag för livet" om dövas minoritetsstress, har också genomförts tillsammans och i samarbete med tolkutbildningen och Allmän kurs – svenskt teckenspråk.

7.1.10 Delmål – Friskvårdskurs

Erbjuda riktad information till kursdeltagarnas anhöriga –

Återhämningsguiden under vårens Öppet Hus

Återhämningsguiden, ett material framtaget tillsammans med personer ur målgruppen på initiativ av Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa i Skåne (NSPH), fanns väl synlig i Friskvårdskursens lokaler under Öppet Hus.

Dra upp sticklingar och småplantor till försäljning för att bidra till kostnaderna för en skolresa

Det planterades tunna tomatskivor från vilka det drogs upp plantor. Detta för att visa att man inte alls behöver lägga dyra pengar på att köpa frön till odling. De slantar som kom in från försäljningen bidrog till en mycket uppskattad avslutningsutflykt till en Ullgrisgård i Stene utanför Kumla samt gemensam lunch på surdegsbageriet Lokal. Både gården och bageriet drivs ekologiskt och hållbart vilket visar på alternativa och mer hållbara lösningar inom jordbruk och livsmedel, vilket uppmuntrar till eftertanke och ingår i ett mer övergripande hållbarhetstänk som genomsyrar Friskvårdskursen. Överblivna tomatplantor skänktes till kursdeltagarna.

7.1.11 Delmål – Stödassistent

Besök på KTC – Kliniskt träningscenter (USÖ, Örebro)

Besöket på KTC uteblev på grund av tidsbrist och administrativa svårigheter. Vi ser dock att sådana besök är värdefulla i utbildningen, eftersom deltagarna får möjlighet att öva praktiska moment i en miljö som liknar verkligheten inom vård och omsorg. Vi hoppas kunna genomföra ett liknande besök framöver.

Svenska – mer undervisning i svenska med mål om behörighet

Vi hade som mål att ge deltagarna möjlighet att nå behörighet i grundläggande svenska. Tyvärr blev det inte som planerat, på grund av olika omständigheter. Däremot gjorde deltagarna tydliga framsteg i sin språkutveckling, vilket även visat sig både i utbildningen och under praktiken.

7.1.12 Delmål – Behandlingspedagog

Stärka deltagarnas självständighet och ansvarstagande

Vi har arbetat för att stärka deltagarnas självständighet i studier och praktik, samt ökat deras ansvarstagande mellan läsår 1 och 2. Ett centralt mål har varit att tydliggöra förväntningarna inför praktikperioderna.

Under praktiken har deltagarna planerat och genomfört egna aktiviteter, vilket stärkt deras förmåga att ta ansvar och arbeta självständigt. Inför praktiken har de fått tydliga muntliga och skriftliga instruktioner samt exempel på uppgifter. Dessa har även följts upp under praktikbesöket vilket underlättat förberedelserna.

Deltagarna har också formulerat egna mål och delmål för sin kunskapsutveckling, som de följt upp och utvärderat. Detta har främjat reflektion och progression.

Målet att stärka deltagarnas självständighet och ansvarstagande har delvis uppnåtts. Vi ser en tydlig utveckling, men arbetet fortsätter nästa läsår för att ytterligare fördjupa dessa färdigheter.

7.1.13 Delmål – Teckenspråks- och dövblindtolk

Utvecklingsprocess inom Tolkutbildningens arbetslag – Konstruktiv länkning, MÅS-rutin och förpraktik

Under 2024 har Tolkutbildningens lärarlag jobbat i ett flertal processer och dialogmöten kring hur vi jobbar med måluppfyllelse och avstämningar inför de, för utbildningen, avgörande delmålen. Vi har kallat processen ”Konstruktiv länkning”. Syftet har varit att besiktiga utbildningen för att se vad som alltför är riktigt bra och stärka det, men också för att få syn på brister, inte minst vad gäller samsyn inom lärarkollegiet när det kommer till roll, mål och sammanhang. Hur relaterar skolans övergripande mål, via den enskilda kursens mål ner till samtliga enskilda lektionsmål och hur kan det bli ännu tydligare? Vad syftar utbildningen till som helhet, inte bara den enskilda lärarens eget ämne? Vad är det som samtliga ämnen ska bidra till att stärka hos de studerande? Hur kan vi, bättre än idag använda styrkor som en studerande har i ett ämne för att finna nycklar till framgång även i ämnen där samma studerande kan ha stora utmaningar?

Vidare har en mindre arbetsgrupp jobbat fram en ny rutin, för de fall där vi ser att en studerande riskerar att inte nå avgörande delmål. Rutinen har fått namnet MÅS = Mål och Åtgärder för Studerande. Vi har också jobbat mycket kring att revidera och samskriva samtliga ämnens målbeskrivningar. Detta arbete har en deadline satt till vecka 8, vårterminen 2025, varefter frukterna av utvecklingsarbetet, de reviderade målbeskrivningarna och förnyade arbetsrutinerna omgående börjar gälla.

Ett annat separat delmål för 2024 var att utveckla en sorts “förpraktik” redan för de som går år 1–2 i samarbete med Tolkcentralen i Region Örebro län. Dialog och planering tillsammans med Tolkcentralen har skett under 2024 medan den konkreta förpraktiken sjösatts i konkreta dagar och perioder under vårterminen 2025.

En viktig bekräftelse om nivån som skolans Tolkutbildning sker på erhöles under året då den aktuella examen fr.o.m. 2024 är certifierad i nivå 6 enligt SeQF, vilket är att likställa med en kandidatexamen vid ett svenskt universitet.

https://www.myh.se/validering-och-seqf/seqf-sveriges-referensram-for-kvalifikationer/sok-kvalifikationer?id=d98d8c47-8962-4a9b-9a6c-6ddfb2954452&request_id=371c3c9a-ee55-41cc-856d-e9f1f1067974&search_term

7.1.14 Delmål – Syntolk

Utöka användarrådet

Den grupp vi syntolkar för, personer med synnedsättningar, är väldigt viktig för att vår undervisning ska få verklighetsförankring. Därför har vi ett användarråd med tio personer som alla har olika synnedsättningar. Under året har vi arbetat för att få med fler användare, förtydliga förutsättningarna och hålla kontinuerlig kontakt med denna viktiga grupp.

Arbetet har gett frukt och vi har under året lyckats få med flera nya användare i användarrådet.

7.2 Mål 3: Bildningsmiljö

Skolans kultur och värdegrund tydliggör hur samtliga, personal som kursdeltagare, delar ett gemensamt kunskaps- och erfarenhetsutbyte och tillsammans växer som människor.

7.2.1 Delmål – Allmän kurs

Agenda 2030 – Hållbarhet

Vi har under året arbetat med hållbarhetsfrågor utifrån flera perspektiv. I temaarbetet *Jag, vi, världen* har deltagarna arbetat med projekt kopplat till miljö och hållbarhet där syftet var att skapa ett intresse och engagemang för miljö och hållbarhet från ett individperspektiv. Därtill har man arbetat tematiskt i ämnena samhällskunskap och naturkunskap med fokus på klimat och hållbarhet likaså med syftet att skapa engagemang men här även på gruppnivå.

På temat social hållbarhet har vi mentorer arbetat med gruppstärkande aktiviteter i klasserna och gemensamt. Vi åkte, tillsammans med kursen Allmän kurs – Svenska som andraspråk grund, på en gemensam utflykt till Lunger där vi är grillade, spelade spel, badade och spelade gitarr.

Demokrati och social hållbarhet uppmärksammades också på kulturstunden i samband med internationella kvinnodagen. Personal och kursdeltagare framförde en konsert med sånger på temat. Inför valet till Europaparlamentet anordnade vi en politikerdebatt i aulan med efterföljande frågestund i klasserna.

7.2.2 Delmål – Allmän kurs på distans

Anpassade kulturaktiviteter

Eftersom kursdeltagarna har svårt att delta i olika kulturella och andra gemensamma aktiviteter på skolan planerade arbetslaget för att erbjuda några egna ”kulturstunder” med få deltagare, till exempel skolbio. För att skapa meningsfullhet har arbetslaget kopplat skoluppgifter till dessa aktiviteter.

Tyvärr lyckades vi inte åstadkomma någon gemensam aktivitet då skolbions program

och tider inte passade deltagarna. Men vi tror på tanken och fortsätter med målet och utforskar möjligheterna framöver.

7.2.3 Delmål – Allmän kurs – svenskt teckenspråk

Samhällsorientering i det teckenspråkiga samhället

Vi väljer besök med syfte och mål och fokuserar på platser där det är teckenspråkiga miljöer. Vi har besökt till exempel Servicecenter, Tolkcentralen, bibliotek, ABF samt olika evenemang i Örebro så som MR-dagarna.

Vi har lyckats nå målet genom att ordna temaveckor där vi fokuserat på bland annat arbetsmarknaden och mänskliga rättigheter. Dessa temaveckor har innehållit studiebesök och evenemang. I ämnet livskunskap har vi gjort studiebesök till de verksamheter som våra kursdeltagare kommer att ha nytta av i framtiden. Vi har blivit tydligare med att tala om syftet med besöken så att deltagarna upplever det meningsfullt.

Vi arbetar med att medvetandegöra vikten av deltagarnas närvaro enligt skolans nya rutiner.

7.2.4 Delmål – Allmän grundkurs

Struktur och gruppsammanhållning

Allmän grundkurs har en grundläggande idé, den att stärka individen och bygga grupp. Det dagliga arbetet genomsyras av tanken om gott bemötande och allas lika värde. Diskussioner om hälsa, jämställdhet och solidaritet är ständigt pågående och på så sätt hålls målen från Agenda 2030 levande. Några pass i veckan ägnas åt idébärande ämnen såsom drama och skapande.

7.2.5 Delmål – Baskurs

Samla in pengar till skolresa

Under vårterminen 2024 genomförde klassen sin klassresa till Västerås finansierad med bland annat sina intjänade klasspengar. Deltagarna arbetade under höstterminen 2024 med att planera, förbereda och genomföra en julmarknad. Julmarknaden genererade närmare 6 000 kronor där hälften skänktes till Musikhjälpen och hälften sparats till en klassresa som planeras genomföras under vårterminen 2025.

7.2.6 Delmål – Projektkurs

Kioskprojekt

Under höstterminen 2024 har kursdeltagarna arbetat med att bygga upp en kioskverksamhet på skolan. Syftet med projektet var att arbeta med ett tema över flera kursämnen som till exempel:

- *Min vardag* (vardagsekonomi): arbeta med förståelsen av pengar och matematik.
- *Boende*: lära sig hantera ett kök/köksverktyg/bakmått mm.
- *Skapande*: skapa skyltar mm.

Vidare har kioskprojektets syfte varit att varje kursdeltagare ska utvecklas som individ, lära sig ta ansvar och få ett ökat självförtroende genom bland annat interaktion med andra människor, inte minst vid försäljningstillfället.

7.2.7 Delmål – Svenska som andraspråk

Bli en del av det svenska samhället

För att öka kontaktytorna med det svenska samhället har vi samverkat med andra kurser både på och utanför skolan. Detta sker schemalagt under tillval, motion, kulturstund samt kost och hälsa. Deltagarna har också erbjudits möjlighet till praktik under 15 procent av studietiden och ett par deltagare har utnyttjat den möjligheten.

7.2.8 Delmål – Svenskt teckenspråk – 1-årig grundkurs

Skapa miljö med samverkan mellan kurser

För att skapa en miljö där språkinläringen sker i en kontext har arbetslaget dels ordnat studiebesök till ”dövverksamheter”, dels strävat efter en större samverkan mellan kurser på skolan. Man har besökt tolksamordnare och utbildningssamordnare för döva och man har planerat in föreläsningar på teman relaterade till teckenspråket. Antalet studiebesök fick begränsas på grund av det ekonomiska läget.

Därtill har man genomfört ett antal gemensamma aktiviteter med övriga kurser för att ”bygga miljön”, däribland gemensam uppstart med Tolkutbildningen, friluftsdag med kurserna på Klerkgatan, kulturstunder, skolbio, och gemensamma temaföreläsningar. De föreläsningar som genomfördes gemensamt för hela Klerkgatan har varit uppskattade och givande för deltagarna.

7.2.9 Delmål – Svenskt teckenspråk – distans

Grupptillhörighet på distans

En utmaning för distanskurser är att känna en grupptillhörighet. Under året har grupperna med stöd av sina pedagoger erbjudits chansen att testa olika arenor för att komma närmare varandra under distansperioderna. Arenorna har primärt varit digitala, men då geografin tillåtit har de även varit fysiska. De digitala arenorna som skapats via Teams har varit lyckosamma och dessa kommer erbjudas kommande grupper som ett fast inslag i undervisningen. De fysiska arenorna har inte gett samma utslag, bland annat på grund av att pedagog inte kan delta.

Ansvariga lärare i distanskursen har varit drivande i uppstarten av de s.k. språkcaféerna som genomförts med täta intervaller under året och som involverat merparten av kurserna på Klerkgatan. Distanskursen har valt att delta vid dessa språkcaféer i samband med sina närträffar när de sammanfallit i dag och tid. Det är ett tydligt och konkret sätt att möta miljön och den kultur som utgör dövas vardag.

7.2.10 Delmål – Friskvårdskurs

Besöka och inspireras av folkbildande verksamheter runt om i länet

Kursen gjorde ett besök på Karlskoga folkhögskola där Temakurs för seniorer tog emot, en kurs som har flera gemensamma nämnare med Friskvårdskursen i sitt upplägg med utflykter och fokus på deltagarnas erfarenheter och intressen. Seniorskursen kan även fungera som ett tips till deltagare på Friskvårdskursen i senior ålder när de avslutat nuvarande kurs. Det är alltid inspirerande att besöka andra folkhögskolor. Ett planerat besök på huvudskolan i Fellingsbro ställdes in då skolan vid den här tiden var en byggarbetsplats för den nya aulan.

Det gjordes även besök på Kumla bibliotek där kursen bjöds på en guidad tur med information om såväl konst och arkitektur som vilka olika tillgängliga medier som finns för den som behöver – lättlästa böcker, böcker med stor text, ljudböcker och ljudbokstjänsten Legimus mm. Ett besök på Hallsbergs bibliotek var inplanerat men sköts på framtiden då de var mitt i ett lokalbyte. Att besöka bibliotek är en viktig och uppskattad aktivitet på kursen, i fråga om tillgänglighet utifrån ett ekonomiskt, kulturellt, samhällsmässigt och kognitivt inkluderande perspektiv. Därför har vi gjort det till ett återkommande inslag.

7.2.11 Delmål – Stödassistent

Kursövergripande arbeten mellan kurser

Vi har arbetat med gemensamma teman mellan flera kurser, däribland Svenska som andraspråk och Behandlingspedagogutbildningen. Det gav deltagarna möjlighet att

öva samarbeten, språkträna och möta andra deltagare med olika erfarenheter. Arbetssättet fungerade bra tack vare god planering och samarbete i arbetslagen. Vi märkte också att det kräver extra tid att planera sådana teman, men det är något vi vill fortsätta med framöver.

Matlagning av svenska maträtter

Aktiviteten genomfördes som en del i utbildningen. Deltagarna fick laga svenska maträtter och följa recept. Det blev ett uppskattat inslag som tränade språk, kulturförståelse och praktiska färdigheter inför arbetslivet.

7.2.12 Delmål – Teckenspråks- och dövblindtolk

Språkbad i svenskt teckenspråk

För att skapa en arena för lättsamma och naturliga språkbad i svenskt teckenspråk har möten kring gemensamt förmiddagsfika på fredagar fortsatt och utvecklats, till exempel när det kommer till pysselkvällar och liknande kopplade till årets högtider, där samvaron och dialogen sker helt på svenskt teckenspråk. När det kommer till språkcaféerna på fredagar efter ordinarie undervisning har Tolkutbildningen varit tongivande i utformande och genomförande av flertalet av dessa caféer. Detta är tillfällen där samvaron utifrån svenskt teckenspråk och mötet mellan skolans olika kurser och mötet med externa gäster och föreningar, utifrån Dövkulturen som gemensam nämnare, varit det centrala syftet.

7.2.13 Delmål – Syntolk

Stödja deltagare att skapa kontaktnät inom målgruppen

Det är viktigt att våra deltagare redan under utbildningen etablerar kontakter med målgruppen. Vi har sett över och formulerat om uppgifter där det ingår att kontakta personer med synnedsättningar. Vårt mål är att stödja deltagarna och hjälpa dem att bygga upp ett kontaktnät utanför skolan. Vi har haft kontakt med två nya aktörer och kunnat erbjuda dessa vår hjälp med syntolkning. Samtidigt har vi kunnat ge deltagarna möjlighet att göra några uppgifter ute i ”verkligheten”.

Det första projektet som vi samarbetar med handlar om att syntolka skulpturer i en konstvandring för barn. Arrangörerna jobbar med att uppdatera sitt pedagogiska material, och våra studenter har fått möjlighet att medverka. Det andra projektet som vi medverkat vid är en vandringsutställning för att fira att punktskriften fyller 200 år 2025. Vi har syntolkat många av konstverken och besökare kommer att höra våra deltagares inspelningar. Att bidra till tillgänglighet på riktigt ger våra deltagare mod och glädje.

7.1 Mål 4: Formalia

Tydliga styrdokument i överensstämmelse med huvudmannens och berörda myndigheters intentioner och ett systematiskt kvalitetsarbete där all personal känner sig delaktiga.

Ej uppnått

Delvis uppnått

Uppnått

Formalia

Formalia handlar om system och rutiner för folkhögskolans formella ansvar som utbildningsanordnare och sådant som är viktigt ur ett studeranderättsligt perspektiv.

Nyckelbegrepp inom formalia är:

- Studeranderätt
- Dokumentation
- Myndighetsutövning
- Regler och rutiner

Studeranderätt

Under året träffas regelbundet representanter från studeranderådet tillsammans med rektor eller biträdande rektor för att följa upp aktuella frågor från skolrådet.

Översyn och uppdatering av dokument

Skolans studeranderättsliga standard har förtydligats vad gäller delarna om skolans handlingsplan gällande alkohol och droger samt disciplinära åtgärder. Därtill har vi arbetat vidare med skolans kris- och katastrofhandlingsplan, med fokus på delarna om hot och våld i allmänhet och PDV (pågående dödligt våld) i synnerhet. Här har skolans ledning bett om stöd från regionen vilket under 2025 resulterat i en utbildning i PDV. Handlingsplanen kommer att revideras efter att vi genomgått utbildningen.

Systematiskt kvalitetsarbete

Under 2024 tog ledningen initiativ till ett förnyat arbete kring den Organisatoriska och social arbetsmiljön (OSA) tillsammans med fackliga representanter och skyddsombud. Detta har prioriterats på APT:er och mycket material från Sunt Arbetsliv har använts i arbetet. Ledning och fackliga har träffats regelbundet för att förbereda och efterarbeta APT:erna och HR har gett gott stöd i arbetet. Det är extra viktigt att hålla i arbetet med tanke på de tuffa ekonomiska utmaningar vi har med besparingar och med handlingsplanen för budget i balans.

Skolan arbetar med två deltagarenkäter, en egen och en som administreras av FSO. Vår egen deltagarenkät genomfördes senast i januari 2024 och gäller för deltagarnas upplevelser av sina studier under 2023. Enkäten som FSO tillhandahåller ger värdefull insikt om folkhögskolan som studieform på ett nationellt plan.

Några resultat ur FSO:s enkät som våra kursdeltagare besvarade under våren 2024:

Genom min tid på folkhögskola har jag:

- Ökat mina möjligheter på arbetsmarknaden. **71,84 %**
- Fått större kunskap om hur samhället fungerar. **70,39 %**
- Fått bättre självförtroende. **71,84 %**
- Fått inspiration till att fortsätta lära mig nya saker. **90,78 %**

Procentsatsen anger andelen som besvarat påståendet med *Instämmer helt* eller *Instämmer delvis*.

Region Örebro län

Fellingsbro folkhögskola

Fellingsbro folkhögskola, info@fellingsbro.fhsk.se
Besöksadresser: Bergsvägen 2, Fellingsbro & Klerkgatan 16, Örebro
Tel: 0581–89 100

<https://www.fellingsbro.fhsk.se/>